

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 12P/153/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7619203721
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Pavlisová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2019:7619203721.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňou JUDr. Petrou Pavlisovou, v právnej veci mal. P. H., F.. X.X.XXXX, Q. T. H. X, t. č. Reedukačné centrum Mlynky - Biele Vody, dieťa matky F. T., F.. XX.X.XXXX, Q. T. H. X, Q..Č.. Č., XXX XX H. X - U., J. XXX/X, a nebohého otca E. H., F.. XX.X.XXXX, na návrh Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody, za účasti Reedukačného centra Veľké Leváre, v konaní o zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, takto

rozhodol:

M e n í s a rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 16P/165/2017-38 zo dňa 10.10.2017 vo výroku o umiestnení mal. P. H.P., F.. X.X.XXXX, na výkon ústavnej starostlivosti a vo výroku o výživnom a to tak, že sa umiestňuje mal. P. H., F.. X.X.XXXX, na výkon ústavnej starostlivosti do Reedukačného centra, 908 73 Veľké Leváre, a matka je povinná prispievať na výživu mal. P. mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je povinná uhrádzať na účet Reedukačného centra, 908 73 Veľké Leváre, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 10.6.2019 bol na tunajší súd doručený návrh Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody na zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu u mal. P. H..

2. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že mal. P. bol do zariadenia prijatý dňa 5.10.2016 na základe rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16P/165/2017. Maloletý ku dňu 30.6.2019 ukončí povinnú školskú dochádzku a v rámci rozmiestňovania klientov do reedukačných centier, ktorých súčasťou je i pokračovanie vo vzdelávaní, je maloletý navrhnutý do Reedukačného centra Veľké Leváre, kde bude pokračovať v štúdiu na Odbornom učilišti.

3. Súčasťou návrhu bola aj správa z Reedukačného centra Veľké Leváre, kde boli uvedené podmienky prijatia klienta do ich zariadenia.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletého, výsluchom zástupcu Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody, vyjadrením kolízneho opatrovníka, v neprítomnosti zástupcu Reedukačného centra Veľké Leváre, ktorý neúčast' ospravedlnil a oboznámením sa s listinnými dôkazmi a pripojenými spismi, na základe čoho zistil tento skutkový stav:

5. Matka maloletého F.Ž. T. na pojednávaní uviedla, že s návrhom nesúhlasí. S mal. P. mala problémy od mala, bol hyperaktívny. Po tom, čo deťom zomrel otec, sa dostali do domova. P. je momentálne na úteku, avšak nie je pri nej v H.. Deti vzala k sebe do Prahy na Vianoce a odkedy boli pri nej, tak utekajú. Nechce, aby P. išiel do Veľkých Levárov, nakoľko ona to tam pozná, je to tam ťažké, tiež vyrastala v detských domovoch. Keď sú deti zlé, tak ich dajú na dosku len v slipoch, priviažu im nohy, zavesia ich

dole hlavou a nechajú ich tak visieť tri hodiny. Ona býva v H. v garzónke s priateľom, ktorý pracuje v sklade. Ona pracuje ako robotníčka na páse. P. by zvládla, keby bol s ňou. Keby chcel P. študovať, tak by mu vybavila školu v Prahe. Deti sa dostali do ústavu, lebo mala problémy, najprv s mal. E., ktorý utekal a páchal trestné činy. Kvôli deťom bola aj nepodmienečne odsúdená na 4 mesiace. Potom jej zomrel muž a nemali kde ísť. Keď sa vrátila z výkonu trestu, tak jej vzali unimobunku a nemali kde bývať. Chcela by, aby P. nešiel do Veľkých Levárov, ale radšej do Sološnice.

6. Zástupkyňa navrhovateľa na pojednávaní uviedla, že trvá na návrhu na zmenu zariadenia. Mal. P. bol k nim prijatý dňa 8.4.2019. V školskom roku 2018/2019 ukončil 9. rok povinnej školskej dochádzky. Ešte mu ostáva jeden rok. V ich zariadení s ním boli problémy a ďalší rok môže ukončiť vo Veľkých Levároch. Jeho správanie bolo problémové, ubližoval mladším deťom. Bol s ňou ako aj s riaditeľom centra na polícii, odkiaľ ušiel a momentálne je na úteku od 5.6.2019 a bolo po ňom vyhlásené pátranie. Matka sa o neho zaujíma málo, nenavštevuje ho, občas mu zavolá. Na prázdniny k nej išiel sám. Nemá vedomosť o tom, aby boli vo Veľkých Levároch nejaké problémy, toto centrum pozná.

7. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní navrhla vyhovieť návrhu navrhovateľa. Uviedla, že matka má všetky mal. deti v zariadeniach a roky zavádza, že šetrí peniaze a príde po nich. Matka nikdy nemala vytvorené vhodné podmienky pre deti. Matka úrad ohľadom detí nekontaktuje. Taktiež z centra Drak - Prešov utiekla aj mal. S., ktorá však bola políciou zadržaná. Deti boli na Vianoce u matky v Prahe nelegálne, matka ich nemala odvieť mimo Slovenska. Centrum Veľké Leváre neprevádza praktiky uvádzané matkou.

8. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16P/165/2017-38 zo dňa 10.10.2017 bola u mal. detí H., teda aj u mal. P. nariadená ústavná starostlivosť, na výkon ktorej bol mal. P. umiestnený do Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody. Matka bola zaviazaná prispievať na výživu maloletého minimálnym zákonným výživným počnúc od právoplatnosti rozsudku, ktoré bola povinná uhrádzať vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet reedukačného centra.

9. Zo správy z Reedukačného centra Veľké Leváre vyplynulo, že súhlasia s návrhom navrhovateľa, nakoľko reedukačný proces u mal. P. je i naďalej potrebný.

10. Zo správy z obce H. na matku F. T. vyplynulo, že táto už dva roky žije v Českej republike. Deti sú umiestnené v detských domovoch.

11. Zo správy podanej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves - kolíznym opatrovníkom vyplynulo, že otec maloletého P. je nebohý. U maloletého nie je ukončený reedukačný proces. Správanie má kolísavé. V zariadení mal niekoľko disciplinárnych priestupkov, pokarhanie za mimoriadne drzé správanie a za vedomé porušenie predošlého zákazu. Od 5.6.2019 je na úteku. Matka sa o neho prostredníctvom úradu nezaujíma. Dlhodobo sa zdržiava v Českej republike.

12. Zo správy podanej Reedukačným centrom Mlynky - Biele Vody psychologičkou vyplynulo, že maloletý sa formálne prispôsobuje požiadavkám, avšak vnútorne začína vyhorievať. Vo vonkajšom prejave vidieť emočnú plochosť, tvrdosť, hostilitu. Prejavilo sa to v komentároch spoločenského diania (komentáre vraždy v blízkom okolí, v Dobšinej). Kladie dôležitosť na vizuál, oblečenie, svaly. Zapája sa do športových činností. V marci 2019 ušiel spoločne s ďalšími dvoma spolužiakmi z centra, avšak po krátkom čase boli zadržaní. Boli mu udelené pokarhania za disciplinárne priestupky, za mimoriadne drzé správanie (rasistické výroky). Dňa 5.6.2019 zo zariadenia utiekol a doposiaľ nebol zadržaný. Matka o neho nejaví záujem v zmysle zrušenia ústavnej starostlivosti. Domáce prostredie nie je stabilné, matka je dlhodobo v zahraničí.

13. Podľa § 32 ods. 2 zák.č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak je to v záujme dieťaťa, môže orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podať súdu návrh na zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. V návrhu podľa prvej vety uvedie zariadenie na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého navrhuje dieťa umiestniť, so zohľadnením súrodeneckých väzieb a rodinných väzieb dieťaťa, aby zmena nebránila úprave rodinných pomerov dieťaťa a zachovaniu rodinných väzieb a súrodeneckých väzieb.

14. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

15. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.)

19. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

20. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 300/2010 Z.z. a opatrenia MPSVaR SR č. 173/2017 Z.z. za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje počnúc od 1.7.2017 suma alebo úhrn súm 91,06 EUR mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa.

22. V čase vyhlásenia tohto rozsudku tak suma minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa predstavuje čiastku 27,32 EUR na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa.

23. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

25. Podľa § 111 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o

c./ výžive maloletého,

l./ ústavnej starostlivosti a iných výchovných opatreniach,

p./ iných veciach, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

26. Podľa § 120 ods. 1 CMP, súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b) až d), h) a i), inak rozhoduje vo veci samej uznesením.

27. Podľa § 112 ods. 1 CMP, na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom.

28. Podľa § 116 CMP, ak sa to neprieči účelu konania, súd je povinný informovať o prebiehajúcom konaní maloletého, ktorý je s prihliadnutím na rozumovú a vôľovú vyspelosť schopný pochopiť jeho význam, a objasniť mu dôsledky súdneho rozhodnutia vo veci.

29. Podľa § 38 ods. 1 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

30. Podľa § 38 ods. 2 CMP, názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

31. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že návrhu navrhovateľa je potrebné vyhovieť, nakoľko premiestnenie maloletého do Reedukačného centra Veľké Leváre je v jeho záujme. Maloletý ukončil 9. ročník povinnej školskej dochádzky u navrhovateľa a keďže je namieste, aby pokračoval v ďalšom vzdelávaní, ktoré by mu napomohlo získať hodnotenejšiu kvalifikáciu pre jeho uplatnenie na trhu práce po jeho prípadnom prepustení z ústavnej starostlivosti, bol súd toho názoru, že toto premiestnenie bude maloletému na prospech. Súd maloletého nevypočul, hoci jeho vek by to odôvodňoval, nakoľko tento je na úteku.

32. Vzhľadom k tomu, že došlo k premiestneniu maloletého do nového zariadenia, v ktorom sa bude naďalej realizovať ústavná starostlivosť, ktorá bola nad ním nariadená, súd rozhodoval aj o výživnom zo strany matky na maloletého, kedy vychádzajúc z jej zárobkových a majetkových pomerov dospel k záveru, že je možno ju zaviazat' len na úhradu minimálneho zákonného výživného, vo výške 30 % zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa, čo v čase vyhlásenia tohto rozsudku predstavuje čiastku 28,79 Eur mesačne. Túto čiastku je matka povinná uhrádzať na účet Reedukačného centra Veľké Leváre, do ktorého bude maloletý na základe tohto o rozhodnutia umiestnený.

33. Vzhľadom na toto rozhodnutie, súd zmenil rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16P/165/2017-38 zo dňa 10.10.2017 vo výroku týkajúcom sa mal. P..

34. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

35. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

36. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

38. O trovách konania súd v danom konaní nerozhodoval, nakoľko zo strany účastníkov konania nebol podaný návrh na rozhodovaní o nich, pričom podľa § 57 CMP súd môže o nich v mimosporových konaniach rozhodovať len na návrh.

Za správnosť vyhotovenia: JUDr. Petra Pavlisová

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves, písomne v piatich vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok /ďalej len ako „CSP“/)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.